

РЕШЕНИЕ

№ 378

гр. Варна, 27.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимир Т. Василев

Членове: Светла В. Пенева
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разгледа докладваното от Мирела Огн. Кацарска Въззивно гражданско
дело № 20233100500504 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на М. Г. Д. срещу Решение № 4169/30.12.2022 г., постановено по гр.д. № 13483/2022 г. по описа на Варненски районен съд, VIII състав в частта, с която е осъден да заплаща на сина си М. М. Д. издръжка в размер на 250 лева месечно, считано от датата на подаване на исковата молба – 11.10.2022 г. до настъпване на причина за изменението или прекратяване на задължението, с падеж 5-то число на месеца, за който се дължи издръжката, ведно със законната лихва за всяка просрочена вноска, на основание чл. 144 СК и е осъден да заплати на сина си М. М. Д. сумата от 1375 лв., представляваща издръжка за минало време в размер на 250 лв. месечно за периода от 10.10.2021 г. до 24.05.2022 г. и от 15.09.2022 г. до 10.10.2022 г.

Във въззивната жалба се излагат доводи за неправилност на атакуваното решение като резултат от неправилно формиране на вътрешното убеждение на съда въз основа на събраните по делото доказателства. Оспорва се основателността на предявените искове. Отправя се искане до съда за отмяна на решението на ВРС в обжалваната част. Претендира се присъждането на разносните направени в двете инстанции.

Въззиваемият М. М. Д. в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК депозира отговор по така подадената жалба, с който се оспорва същата и се излага искане за потвърждаване на първоинстанционното решение в обжалваната част.

В съдебно заседание страните, чрез процесуален представител и с писмена молба

поддържат изразената позиция по спора, като претендират присъждане на разноски.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по искове на М. М. Д. против М. Г. Д. с правно основание чл. 144 от СК и чл. 149 от СК, както следва: за осъждане ответника да заплаща месечна издръжка на сина си в размер на 250 лв., считано от датата на предявяване на иска в съда – 11.10.2022 г. до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване, ведно със законната лихва върху всяка закъсняла вноски, както и за осъждане ответника да заплати на сина си сумата от 2300 лв., представляваща издръжка за минало време в размер на 250 лв. месечно за периода от 10.10.2021 г. до 10.10.2022 г.

В срока по чл. 131 от ГПК е депозиран писмен отговор от ответника М. Г. Д., с който оспорва изцяло предявените искове.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства и като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустим и следва да бъде разгледан по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата. В обхвата на така посочените въззивни предели ВОС намира, че решението е постановено в границите на правораздавателната компетентност на съда и от законен състав, поради което се явява валидно. Искове с правно основание чл. 144 от СК и чл. 149 от СК са допустими, тъй като за предявяването им е налице правен интерес.

По отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл. 269, ал. 1, изр. 2 от ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Фактическата обстановка по спора е била правилно установена от първостепенния съд, поради което въззивния съд препраща към тази част от мотивите на осн. чл. 272 ГПК.

Съдът, след съвкупния анализ на събраните по делото пред първа и пред настоящата инстанция доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, в предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, достигна до следните правни изводи:

Безспорно установено в настоящото производство е, че ищецът е низходящ на ответника, както и че същият след навършване на пълнолетие продължава обучението си в средно учебно заведение, а после и във висше такова, като към настоящия момент няма навършени 25 години.

В съответствие с разпоредбата на чл. 144 от СК, родителите дължат издръжка и на своите навършили пълнолетие деца, ако последните не могат да се издържат от доходите си

или от използване на имуществото си, когато учат редовно в средни и висши учебни заведения за предвидения срок на обучение, до навършване на 20-годишна възраст при обучение в средно и на 25-годишна възраст при обучение във висше учебно заведение. Разпоредбата на същия член предвижда, че такава издръжка се дължи, ако тя не съставлява особени затруднения за родителите.

Характерно за издръжката, претендирана на основание чл. 144 от СК е, че същата освен на общите правила, се подчинява и на определени ограничителни изисквания. Ограничението е свързано с обстоятелството, че се касае за пълнолетно лице, което поначало е длъжно само да се грижи за издръжката си. Неговият родител може да бъде заставен да му дава такава само ако се изясни, че това не би го затруднило особено. "Особено затруднение" по смисъла на СК означава ограничаване на възможностите за задоволяване на елементарните конкретни нужди на самия родител. Издръжката по чл. 144 от СК не е безусловна и при присъждането ѝ на пълнолетно учащо се дете, следва да се направи преценка на обстоятелството дали плащането няма да създаде особени затруднения за родителя.

Не е спорно, че бащата на ищеца няма задължение за издръжка към други лица. По делото не се установи обаче пълния размер на получавания месечен доход от ответника. Към настоящия момент последният работи извън страната като международен шофьор и получава трудово възнаграждение от работодател в България в размер близък до минималната работна заплата, но както се признава от процесуалния му представител в съдебно заседание, проведено на 16.12.2022 г., ответникът получава допълнително командировъчни пари, за размера на които не са представени доказателства. Същевременно, ответникът е получил парични средства в периода 2020 г. – 2021 г. от продажбата на собствено недвижимо имущество в общ размер на 134 283,55 лв., като няма данни по делото същите да са вложени в придобиване на друг имот или покриване на задължения, съотв. ответникът разполага с тези парични средства. Т.е. за М. Д. не съставлява особено затруднение изплащането на месечна издръжка в полза на сина си в размер на 250 лева.

Неоснователно е и възражението на ответника, основано на разпоредбата на чл. 151 от СК. Липсват доказателства за преднамерена липса на интерес от страна на ищеца спрямо живота и нуждите на ответника – жалбоподател, което единствено поведение е сочено като укоримо такова в обхвата на чл. 151 от СК. Следва да се отбележи, че връзката дете – родител, включително и в случаите, когато детето е навършило пълнолетие, е двустранна, като по делото не се установи самият ответник да е проявявал постоянен интерес към своя син след раздялата с майка му. Отделно от това, случаите на прекъсване на контактите между деца и родители, особено в случаите на разделеното им живеене, не са изолирани в съвременното общество, като се дължат на много и различни фактори, които не следва да бъдат изследвани в настоящето производство. В случая, с оглед наведените твърдения, следва да се отбележи, че соченото отчуждение, при липсата на доказателства, че е породено от самия ищец, не съставлява "тежко провинение" по смисъла на чл. 151, ал. 1 от СК.

С горепосочената разпоредба понятието "тежко провинение" не е дефинирано.

Съобразно теоретичните постановки по въпроса, то може да приеме различни форми – активно действие (опит за убийство, клевета...), бездействие (неоказване на помощ при опасност за живота), еднократна проява (например нанасяне на тежка телесна повреда) или трайна линия на поведение (например пълно дезинтересиране от тежко болен). Следователно "тежкото провинение" по смисъла на чл. 151, ал. 1 от СК може да съставлява най-различни деяния, без да е нужно те да осъществяват състав на престъпление, поради което наличието му се преценява във всеки конкретен случай. Във всеки случай обаче, провинението трябва да е тежко, като този белег се преценява на базата на моралните критерии, с оглед адекватността и тежестта на санкционирането – изгубване на правото на издръжка. Издръжката е форма на семейна взаимопомощ. Тя се основава на уважението и привързаността, на нравствените и емоционални отношения между членовете на семейната общност. Затова, ако нуждаещият се член на семейството пренебрегва и сам руши семейната близост, той губи морално и правно основание да търси издръжка. В процесната хипотеза, отчуждението между баща и син не се дължи на действия и бездействия на последния, а е следствие на поведението на родителите и невъзможността им да съхранят нормални отношения помежду си в името на общото им дете.

С оглед изложеното иска на М. М. Д. против М. Г. Д. с правно основание чл. 144 от СК за осъждане ответника да заплаща месечна издръжка на сина си в размер на 250 лв., считано от датата на предявяване на иска в съда – 11.10.2022 г. до настъпване на законово основание за нейното изменение или прекратяване, с падеж 5-то число на месеца, за който се дължи издръжката, ведно със законната лихва за всяка просрочена вноска се явява основателен и като такъв следва да бъде изцяло уважен.

За периодите от 10.10.2021 г. до 24.05.2022 г. и от 15.09.2022 г. до 10.10.2022 г. , когато ищецът е ученик и после студент не е налице определена месечна издръжка по отношение на пълнолетния вече М. с влязло в законна сила съдебно решение, поради което за тези интервали от време претенцията с правно основание чл. 149 от СК, е допустима. Дължимата издръжка от ответника в тези периоди възлиза на общ размер от 2075 лева, като за исковия период родителят е заплатил в полза на сина си издръжка общо 700 лева, която следва да бъде приспадната от определения дължим размер, поради което искът е основателен и следва да бъде уважен за сумата от 1375 лева, а за разликата до пълния предявен размер от 2300 лв., както и за периода от 25.05.2022 г. до 14.09.2022 г., когато ищецът вече е завършил средното си образование и още не е стартирал висшето такова, следва да бъде отхвърлен като неоснователен.,

Поради съвпадане на изводите на двете инстанции Решение № 4169/30.12.2022 г., постановено по гр.д. № 13483/2022 г. по описа на Варненски районен съд, VIII състав следва да бъде изцяло потвърдено.

Въззиваемото дружество не е отправило искане за присъждане на разноски, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на въззивницата И..

С оглед изхода на спора и направено искане ответникът следва да бъде осъден да заплати на адв. А. Т. А., оказала безплатна правна помощ, в качеството му на

процесуален представител на ищеца М. М. Д. сумата от 500 лева, представляваща адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА, вр. с чл. 7, ал. 1, т. 6 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 4169/30.12.2022 г., постановено по гр.д. № 13483/2022 г. по описа на Варненски районен съд, VIII състав.

ОСЪЖДА М. Г. Д., ЕГН *****, с адрес: *** да заплати на адв. А. Т. А., ЕГН *****, със служебен адрес: *** сумата от 500 /петстотин/ лева, на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____